

DECIZIE

9 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari, Mariana Pitic

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Bradu Valentina, împotriva deciziei din 12 noiembrie 2019 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, în cauza penală în privința lui

Vasilev Vladimir XXXXX, născut la XXXXX,
originar din r-nul XXXXX, domiciliat în or.
XXXXX str. XXXXX, XXXXX,

în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 17.07.2014 până la 30.04.2015;

Instanța de apel de la 09.07.2015 până la 03.12.2015;

de la 06.02.2017 până la 12.10.2017;

de la 15.12.2018 până la 12.11.2019;

Instanța de recurs de la 21.07.2016 până la 13.12.2016;

de la 26.07.2018 până la 23.10.2018;

de la 03.06.2020 până la 09.07.2020.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală a fost legal executată.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție asupra recursului ordinar în cauză în baza actelor din dosar,

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei din 30 aprilie 2015, Vasilev Vladimir a fost achitat pe art. 190 alin. (5) Cod penal, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

A fost ridicat sechestrul aplicat prin încheierea judecătorului de instrucție din 6 iunie 2014 pe terenul și construcțiile cu număr cadastral XXXXX (XXXXX) amplasate în or. XXXXX str. XXXXX, care aparține cu drept de proprietate lui Vasilev Vladimir.

Acțiunea civilă înaintată de Scorpan Valeriu a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, prin rechizitoriu, Vasilev Vladimir este învinuit în aceia că în luna august 2008, fiind de iure proprietarul lotului de teren cu codul cadastral XXXXX, cu suprafața de 3 hectare, situat în apropiere de restaurantul „Doi Haiduci”, care administrativ era la balanța comunei XXXXX raionul XXXXX, acționând în scopul dobândirii ilicite a banilor

altei persoane, cunoscând că vecinul său Scorpan Valeriu, domiciliat în orașul XXXXX str. XXXXX, era administratorul SRL „Tehnica” și dispunea de mijloace financiare, i-a propus spre vânzare ultimului, lotul de teren nominalizat, după care sesizând că Scorpan Valeriu nu este interesat de propunere, a insistat asupra caracterului de succes al tranzacției, pe motiv că era posibil de creat o afacere profitabilă, după care, pentru a convinge partea vătămată, s-au deplasat la fața locului, demonstrându-i în natură lotul, fără însă a prezenta și actele de proprietate, iar după ce a avut convingerea că Scorpan Valeriu este predispus să procure lotul dat, acționând intenționat, conștientizând caracterul ilicit al faptelor sale și urmările prejudiciabile care puteau surveni, prin înșelăciune și abuz de încredere, a primit la 3 ianuarie 2009 - 27 300 de euro, la 9 februarie 2009 - 44 000 de euro, la 22 iunie 2009 - 64 800 de euro, în luna august 2009 - 47 833 de euro și la 3 septembrie 2009 - 30 000 de euro, iar în total suma de 213 933 de euro, care conform cursului oficial al BNM constituiau suma de 3 410 092 de lei, după care s-a eschivat de a-i transmite lui Scorpan Valeriu dreptul de proprietate asupra imobilului, invocând că i-au fost sustrate actele, că a găjat bunul dat etc., iar în anul 2013 a înstrăinat lotul supra nominalizat persoanelor terțe, fiind oficial reînregistrat dreptul de proprietate la OCT Orhei, cauzând astfel părții vătămate prin infracțiune un prejudiciu material în proporții deosebit de mari.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

3.1. Procuror, care a solicitat admiterea apelului, casarea integrală a sentinței de achitare a inculpatului Vasiliev Vladimir, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a-l recunoaște pe Vasiliev Vladimir culpabil în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal și a-i stabili pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 9 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu aplicarea pedepsei complementare - privarea de dreptul de a ocupa funcții de administrare a patrimoniului, pe un termen de 5 ani.

A admite acțiunea civilă în sumă de 3 410 092 de lei și a o pune în executare pe seama inculpatului, inclusiv din cuantumul bunurilor puse sub sechestru, în acest sens urmând a fi anulată, inclusiv, prevederea sentinței Judecătoriei Orhei din 30 aprilie 2015 referitor la ridicarea sechestrului de pe bunurile inculpatului.

În argumentarea apelului, acuzarea a menționat că instanța de fond, la adoptarea sentinței a motivat inexistența faptei infracțiunii prin lipsa probelor pertinente și concludente, lipsa datelor obiective privind posedarea de către partea vătămată a sumelor transmise lui Vasilev Vladimir, ceea ce creează instanței suspiciuni și straniețări. Caracterul critic al declarațiilor date de martorul Scorpan Viorel, precum și faptul că așa numitele recipise nu resetă la niciun fel de critici, fiind întocmite contrar prevederilor art. 210, 212 Cod civil și în consecință nu pot fi apreciate ca probe materiale în cadrul procesului penal.

A specificat că prezența infracțiunii și vinovăția lui Vasiliev Vladimir în comiterea escrocheriei, este dovedită prin probele administrate și cercetate în cadrul ședinței de judecată și anume prin: plângerea, în care Scorpan Valeriu, fiind preîntâmpinat în conformitate cu prevederile art. 311 Cod penal, despre răspunderea pe care o poartă în caz de denunțare calomnioasă, a solicitat atragerea la răspundere penală a lui Vasilev Vladimir, care în perioada anului 2009, sub pretextul înstrăinării unui lot de teren cu suprafața de 3 hectare, din apropiere de restaurantul „Doi

Haiduci”, a dobândit prin înșelăciune și abuz de încredere de la el suma de bani în mărime de 213 933 de euro, fără să-i transmită în consecință terenul; depozițiile părții vătămate Scorpan Valeriu, care a declarat că inițial nu a dorit procurarea lotului, dar a fost convins de inculpat, inclusiv prin prezentarea în natură a lotului, acțiune la care a participat și Scorpan Viorel, după care, tot în prezența lui Scorpan Viorel s-a transmis și prima tranșă, fiind întocmite pentru fiecare, înscrisuri cu nominalul bancnotelor, numărul acestora și suma finală; depozițiile martorului Scorpan Viorel, care a confirmat că a fost cu unchiul său să vadă terenul arătat de Vasilev Vladimir, ce urma să fie procurat contra sumei de 210 000 - 220 000 de euro, totodată, participând și la prima transmitere a banilor, declarând suplimentar că Scorpan Valeriu avea posibilitatea să cumuleze suma dată de bani, iar cu ultimul nu erau în relații de subordonare de serviciu și nici nu aveau careva interferențe de afaceri, deși erau rude; ridicarea și examinarea înscrisurilor prezentate de partea vătămată, conform cărora se confirmă că suma totală care figurează pe aceste înscrisuri este de 213 930 de euro, iar cât privește nemijlocit modul de întocmire a acestora, raportul de expertiză gazoscopică nr. 1031 din 02 iunie 2014, conform concluziilor cărora cele 5 semnături din acte au fost executate de una și aceeași persoană, și anume, de către Vasilev Vladimir, precum și alte probe și înscrisuri ce indirect dovedeau vinovăția acestuia, precum Raportul de audit, aprobat prin Hotărârea Curții de conturi nr. 63 din 13 decembrie 2013, ce demonstrează intenția înstrăinării de către Vasilev Vladimir a lotului contra sumei de aproximativ 200 000 de euro, declarațiile martorului apărării Midrigan Ion, care a intrat în posesia lotului de teren în luna noiembrie 2013.

Referitor la existența intenției de dobândire a banilor de la momentul primirii banilor, acuzarea a menționat că Vasilev Vladimir cunoștea că partea vătămată are afacere și dispune de surse financiare; anume el a fost inițiatorul presupusei tranzacții de vânzare-cumpărare, iar după ce a sesizat că Scorpan Valeriu nu este interesat de propunere, a insistat asupra caracterului de succes al tranzacției, argumentând că era posibil de creat o afacere profitabilă; pentru a convinge victima l-a deplasat la fața locului, însă din start s-a eschivat să prezinte careva acte pe lot, inventând diferite motive precum că i-au fost sustrate actele, că a gajat bunul dat, etc.; deși a primit banii în mai multe tranșe, nu a oferit contravaloarea acestora - lotul de teren; după primirea banilor s-a eschivat de a realiza ceea ce singur a propus și a convins partea vătămată; în anul 2013 a înstrăinat lotul supra nominalizat persoanei terțe, fiind oficial reînregistrat dreptul de proprietate la OCT Orhei, cauzând astfel, părții vătămate prin infracțiune un prejudiciu material în proporții deosebit de mari.

3.2. Partea vătămată Scorpan Valeriu a declarat apel, prin care a solicitat casarea sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Vasilev Vladimir să fie atras la răspundere penală pentru ilegalitățile comise, cu admiterea acțiunii civile înaintate, din motivele invocate și încasarea din contul lui Vasilev Vladimir în beneficiul lui a sumei de 213 933 de euro, ce constituie suma surselor bănești însușite de la dânsul de către inculpat, cât și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea apelului V. Scorpan a invocat că, în momentul transmiterii banilor, neavând careva dubii la faptul că intenția inculpatului era de rea credință, nu a luat de la acesta careva recipisă, transmiterea fiind probată prin lista bancnotelor, care a fost întocmită de către învinuit la momentul primirii sumelor

bănești, document care conține nominalul și numărul bancnotelor, data primirii și suma totală, semnate de către Vasilev Vladimir.

După ce a fost transmisă toată suma de bani, Vasilev Vladimir s-a eschivat cu rea credință de a-i transmite dreptul de proprietate prin diferite argumente, inclusiv că terenul este gajat și că i-au fost sustrate actele de pe acesta, iar ulterior, în cadrul ședințelor de judecată a aflat că de fapt terenul nominalizat a fost înstrăinat unei alte persoane.

Astfel, instanța de fond sub nicio formă nu a dat apreciere recipiselor aflate la materialele dosarului, care în urma efectuării expertizei indică expres că acestea au fost semnate de către inculpat, fapt ce confirmă vinovăția acestuia.

Instanța de judecată nu a luat în considerație nici Hotărârea Curții de Conturi, în care au fost constatate unele abateri în înstrăinarea bunului vizat cât și suma propusă potențialului cumpărător al acestuia, fapt ce vine în contradicție cu declarațiile inculpatului și anume când au fost finisate controalele, nu au fost depistate careva încălcări din partea sa.

A mai susținut apelantul că, în urma comiterii infracțiunii i-a fost cauzat un prejudiciu material în proporții deosebit de mari, care nu i-a fost restituit de către inculpat și anume acesta poartă răspundere pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile sau inacțiunile interzise de legea penală, totodată considerând că sunt aplicabile și prevederile art. 223 Cod de procedură penală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 3 decembrie 2015, au fost admise apelurile declarate, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Vasilev Vladimir a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 196 alin. (4) Cod penal și în baza acestei legi i s-a numit o pedeapsă sub formă de închisoare pe an termen de 2 ani;

În baza art. 90 Cod penal, pedeapsa numită a fost suspendată condiționat cu stabilirea unui termen de probă de 2 ani;

A fost admisă în principiu acțiunea civilă, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se expună instanța civilă.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut că, Vasilev Vladimir, în luna august 2008, fiind de iure proprietarul lotului de teren cu codul cadastral XXXXX, cu suprafața de 3 hectare, situat în apropiere de restaurantul „Doi Haiduci”, care administrativ era la balanța comunei XXXXX raionul XXXXX, acționând în scopul cauzării de daune materiale în proporții mari proprietarului prin înșelăciune sau abuz de încredere, cunoscând că vecinul său Scorpan Valeriu, domiciliat în orașul XXXXX strada XXXXX, era administratorul SRL „Tehnica” și dispunea de mijloace financiare, i-a propus spre vânzare ultimului, lotul de teren nominalizat, după care sesizând că Scorpan Valeriu nu este interesat de propunere, a insistat asupra caracterului de succes al tranzacției, pe motiv că era posibil de creat o afacere profitabilă, după care pentru a convinge victima s-au deplasat la fața locului demonstrându-i în natură lotul, fără însă a prezenta și actele de proprietate, iar după ce a avut convingerea că Scorpan Valeriu este predispus să procure lotul dat, acționând intenționat, conștientizând caracterul ilicit al faptelor sale și urmările prejudiciabile care puteau surveni, prin înșelăciune și abuz de încredere, a primit în tranșe, la 3 ianuarie 2009 - 27 300 de euro, la 9 februarie 2009 - 44 000 de euro, la 22 iunie 2009 - 64 800 de euro, în luna august 2009 - 47 833 de euro și la

3 septembrie 2009 - 30 000 de euro, iar în total 213 933 de euro, care conform cursului oficial al BNM constituia suma de 3 410 092 de lei, după care s-a eschivat de a-i transmite lui Scorpan Valeriu dreptul de proprietate, invocând că i-au fost sustrase actele, că a găjat bunul dat etc., iar în anul 2013 a înstrăinat lotul supra nominalizat persoanelor terțe, fiind oficial reînregistrat dreptul de proprietate la OCT Orhei, cauzând, astfel, părții vătămate prin infracțiune un prejudiciu material în proporții deosebit de mari.

Instanța de apel, potrivit prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, a statuat faptul că nu sunt probe care ar dovedi cu certitudine vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, recalificând aceste acțiuni în baza art. 196 alin. (4) Cod penal.

Colegiul penal al Curții de Apel a conchis că această componentă încadrează acțiunile de cauzare a pagubelor materiale prin înșelăciune sau abuz de încredere, comise din intenție directă, cu scop de profit, pentru cauzarea de pagube materiale fiind specifică folosirea temporară ilegală gratuită a averii proprietarului sau eschivarea de la actul de transmitere proprietarului a averii, care i se cuvine după lege. Trăsătura caracteristică a acestor acțiuni este sustragerea subiectului de la vârsarea anumitor bunuri, beneficii în proprietatea victimei sau de la returnarea anumitor foloase.

Instanța de apel a concluzionat că, materialele cauzei dovedesc cu certitudine că în acțiunile lui Vasilev Vladimir se conțin indicii componente de infracțiune prevăzută de art. 196 alin. (4) Cod penal, și anume, cauzarea de daune materiale în proporții deosebit de mari prin înșelăciune sau abuz de încredere, dacă fapta nu constituie însușire.

La baza acestei concluzii instanța de apel a pus următoarele probe administrate la faza de urmărire penală, cercetate în instanța de fond și suplimentar în instanța de apel, și anume: declarațiile inculpatului Vasilev Vladimir; declarațiile părții vătămate Scorpan Valeriu; declarațiile martorilor Scorpan Viorel, Midrigan Ion și Scutelnic Valerian; ordonanța privind începerea urmăririi penale (f. d. 1 vol. I); plângerea lui Scorpan Valeriu din 14 martie 2014 (f. d. 5 vol. I); copia recipiselor (f. d. 7-8 vol. I); informațiile despre ratele oficiale de schimb valutar (f. d. 12 vol. I); procesul-verbal de audiere a părții vătămate (f. d. 18 vol. I); recipisele în original (f. d. 23-26 vol. I); mostre de semnături ridicate de la Vasilev Vladimir (f. d. 51-62 vol. I); ordonanța privind dispunerea efectuării expertizei grafoscopice (f.d. 66-67 vol. I); răspunsul de la OCT Orhei (f. d. 83 vol. I); raportul de expertiză grafoscopică nr. 1031 din 2 iunie 2014 (f. d. 92-104 vol. I); planșa fotografică HA (f. d. 105 vol. I); caracteristica (f. d. 107 vol. I); răspuns de la medicul psihiatru și narcolog (f. d. 108 vol. I); revendicarea (f. d. 109 vol. I).

Pe baza acestor probe, instanța de apel a ajuns la concluzia că, din materialele cauzei s-a dovedit cu certitudine că în acțiunile inculpatului Vasilev Vladimir se întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 196 alin. (4) Cod penal.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recursuri ordinare de către:

5.1. Procuror, care a solicitat casarea deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei la judecare în aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În recursul declarat procurorul a indicat următoarele argumente:

- decizia instanței de apel este neîntemeiată și pasibilă a fi casată, deoarece este contrară stării de fapt stabilite în baza probelor examinate în cadrul cercetării judecătorești, contravine prevederilor art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală;

- calificarea acțiunilor inculpatului în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, este una legală și întemeiată deoarece prin probele prezentate de acuzatorul de stat s-a confirmat faptul că inculpatul a comis anume infracțiunea prevăzută la art. 190 alin. (5) Cod penal, o infracțiune intenționată și materială, inculpatul dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, totodată a prevăzut urmările faptei prejudiciabile, și admitea în mod conștient survenirea acestor urmări - adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, săvârșită în proporții deosebit de mari;

- acuzarea a mai menționat că, deși latura obiectivă a infracțiunilor prevăzute de art. 190 și art. 196 Cod penal, conține elemente comune ca înșelăciunea și abuzul de încredere, și urmările acestor acțiuni sunt în legătură cu cauzarea prejudiciului material proprietarului, totuși acestea se deosebesc una de alta.

Printre criteriile de delimitare a infracțiunilor nominalizate, a consemnat că, în cazul infracțiunii prevăzute de art. 196 Cod penal, făptuitorul nu obține în posesie careva bunuri concrete ale victimei, ci se eschivează în mod fraudulos să-i transmită acesteia bunuri care i se cuvin ori se folosește de ele în detrimentul victimei.

Deci, dacă am fi în prezența infracțiunii prevăzute de art. 196 Cod penal, aceasta nu poate presupune luarea din posesia victimei a bunurilor, or, în caz contrar am fi sub incidența art. 190 Cod penal.

Altfel spus, sub aspectul laturii obiective, distincția principală dintre infracțiunile specificate constă în mecanismul de cauzare a daunelor materiale, în cazul infracțiunii prevăzute de art. 190 Cod penal, masa patrimonială a victimei este diminuată în aceeași proporție în care se sporește masa patrimonială a făptuitorului, pe când, în cazul infracțiunii prevăzute de art. 196 Cod penal, masa patrimonială a victimei nu sporește în proporția pe care o exprimă eschivarea făptuitorului de a-și executa obligațiile pecuniare față de victimă, sau masa patrimonială a victimei este diminuată, fără însă a spori masa patrimonială a făptuitorului. Conform practicii judiciare și doctrinare, noțiunea de „dobândire ilicită” este echivalentă cu cea de „sustragere”. În sensul legii, se consideră sustragere - luarea ilegală și gratuită a bunurilor din posesia altuia, care a cauzat un prejudiciu patrimonial efectiv acestuia, săvârșită în scop acaparator.

Raportând cele statuate mai sus, la argumentele aduse în textul deciziei instanței de apel, precum că dobândirea ilicită intenționată a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere - lipsește în acțiunile inculpatului, acuzarea de stat a conchis că versiunea instanței de apel în această parte este eronată și nu coroborează cu probele acumulate la dosar.

De asemenea, acuzarea de stat a reiterat că, în cazul infracțiunii prevăzute de art. 196 Cod penal, făptuitorul folosește bunurile proprietarului și îi cauzează acestuia daună materială în modalitatea prescrisă de dispoziție - prin înșelăciune sau abuz de încredere, însă bunul material rămâne a fi în continuare ca proprietate a aceleiași persoane, ceea ce, la caz, nu a fost realizat, pentru că partea vătămată i-a transmis mijloacele bănești inculpatului.

În continuare, acuzarea constată că, pentru a încadra acțiunile inculpatului în baza art. 196 Cod penal, instanța de apel urma să demonstreze prin careva probe că

nu a avut loc însușirea banilor primiți de inculpatul V. Vasilev, ci a fructului beneficiului, folosul utilizării banilor încredințați lui. În decizia atacată nu este o atare motivare precum că în urma acțiunilor inculpatului, cu referire la banii primiți de la V. Scorpan să se confirme existența elementelor infracțiunii prevăzute de art. 196 alin. (4) Cod penal, care prevede intenția spre folosire temporară a bunurilor, de unde rezultă că, prin decizia atacată, faptelor săvârșite de inculpat li s-a dat o încadrare juridică greșită.

Prin urmare, se constată că instanța de apel nu a indicat din care considerente a respins argumentele acuzării de stat puse la baza constatării culpei lui V. Vasilev în baza art.190 alin. (5) Cod penal.

Anume aceste fapte și probe incontestabile nu au fost apreciate la justa valoare de către instanța de judecată.

5.2. Avocatul Smochină Valeriu a declarat apel în numele inculpatului Vasilev Vladimir, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărârii primei instanțe, motivând că decizia instanței de apel este neîntemeiată și ilegală și anume:

- declarațiile depuse de către partea vătămată și evenimentele enumerate trezesc un șir de dubii privind veridicitatea lor, iar declarațiile martorului Scorpan Viorel necesită a fi apreciate critic, deoarece acesta nu poate fi imparțial, fiindcă se află în relații de rudenie cu partea vătămată și conduce o unitate unde Scorpan Valeriu este fondator;

- așa numitele recipise nu întrunesc condițiile prevăzute în art. 210 și 212 Cod civil, potrivit cărora actul juridic necesită a fi încheiat în scris și autentificat la notar, iar nerespectarea acestor prevederi duce la nulitatea actului juridic;

- de către partea vătămată Scorpan Valeriu, organelor de urmărire penală, au fost predate 4 file de hârtie cu înscrisuri care conțin cifre și semnături datate cu 3 ianuarie 2009, 9 februarie 2009, 22 iunie 2009 și 3 septembrie 2009, însă aceste file de hârtie nu conțin careva date, care ar confirma că ele sunt anume recipise și că Vasilev Vladimir ar fi primit bani de la Scorpan Valeriu în contul terenului de pădure. Partea apărării a considerat că aceste file cu înscrisuri nu pot fi apreciate ca probe materiale și vădit nu pot fi puse la baza învinuirii.

Totodată, recurentul a considerat necesar de luat în calcul și faptul că Vasilev Vladimir, după anul 2009, adică după ce ar fi „obținut” suma de 213 933 de euro, nicidecum nu și-a îmbunătățit situația materială, locuiește în aceeași casă modestă, care în perioada dată nu a fost renovată, are în proprietate același automobil de tip sovietic, procurat în anul 2009, unica sursă de existență o are în urma activității sale de șofer.

Instanța de apel a nu a luat în considerație faptul că în prima instanță a fost stabilit cu certitudine că atât în cadrul urmăririi penale, cât și în ședința de judecată n-au fost aduse probe certe, concrete, privind săvârșirea de către inculpatul Vasilev Vladimir a infracțiunii imputate.

5.3. Avocatul Turchin Anatol a declarat apel în numele părții vătămate Scorpan Valeriu, prin care a solicitat casarea hotărârilor judecătorești, cu pronunțarea unei hotărâri de atragere la răspundere penală a lui Vasilev Vladimir pentru infracțiunea comisă, admiterea acțiunii civile înaintate și dispunerea încasării din contul acestuia în beneficiul lui V. Scorpan a sumei de 213 933 de euro, ce constituie suma surselor bănești însușite de către inculpat de la partea vătămată.

Totodată, recurentul a solicitat dispunerea încasării din contul inculpatului a cheltuielilor de judecată.

În argumentarea recursului a invocat că instanța de judecată analizând recipisele a menționat în decizia sa faptul că, ele pe deplin dovedesc vinovăția inculpatului și infirmă afirmațiile acestuia privind nevinovăția sa, astfel, menționând că instanța de fond incorect l-a achitat pe inculpat de săvârșirea infracțiunii incriminate pe motiv că fapta nu a fost comisă de inculpat, odată ce probele cercetate demonstrează contrariul, ca ulterior în decizie să menționeze că: „de către acuzare nu a fost demonstrat faptul că banii părții vătămate Scorpan Valeriu au ajuns în posesia nemijlocită a inculpatului Vasilev Vladimir. Deci, în sensul dat cauzarea de daune materiale a avut loc în lipsa semnelor însușirii banilor transmiși”, contrazicându-se în acest sens.

Cu atât mai mult, instanța de judecată incorect a tălmăcit prevederile art. 196 Cod penal, recalificând acțiunile inculpatului din art. 190 alin. (5) Cod penal.

Recurentul a menționat că de către instanța de judecată nu s-a luat în considerație nici Hotărârea Curții de Conturi, în care au fost constatate unele abateri la înstrăinarea bunului vizat, cât și suma propusă potențialului cumpărător al acestuia, fapt ce vine în contradicție și cu declarațiile inculpatului și anume că, atunci când au fost finisate controalele, nu au fost depistate careva încălcări din partea sa.

6. Referință pe marginea recursului ordinar declarat de procuror, a depus avocatul V. Smochină în numele inculpatului V. Vasilev, exprimându-și dezacordul cu cererea de recurs înaintată și solicitând ca acesta să fie respins ca inadmisibil.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 13 decembrie 2016, recursurile ordinare declarate au fost admise, decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 3 decembrie 2015 a fost casată total, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, într-un alt complet de judecată.

În motivarea soluției adoptate, instanța de recurs a constatat că Vasilev Vladimir de către organul de urmărire penală a fost învinuit în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, adică, escrocheria, dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, săvârșite în proporții deosebit de mari.

Instanța de apel a concluzionat că acțiunile inculpatului nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii de escrocherie, prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal, considerând că faptele lui Vasilev Vladimir constituie infracțiunea prevăzută de art. 196 alin. (4) Cod penal - cauzarea de daune materiale în proporții deosebit de mari, prin înșelăciune sau abuz de încredere, dacă fapta nu constituie o însușire.

Astfel, verificând legalitatea deciziei atacate, Colegiul penal lărgit a reținut că, instanța de apel a indicat: „Materialele cauzei dovedesc cu certitudine că acțiunile inculpatului Vasilev Vladimir conțin indicii componentei de infracțiune prevăzute de art. 196 alin. (4) Cod penal, și anume, cauzarea de daune materiale în proporții deosebit de mari, prin înșelăciune sau abuz de încredere, dacă fapta nu constituie o însușire”.

Ulterior însă, a indicat: „...la caz, se constată că, prin pretinsele recipise anexate la materialele cauzei, organul de urmărire penală nu a prezentat probe întru confirmarea sporirii patrimoniului făptuitorului, or, potrivit recipiselor nominalizate nu se atestă faptul însușirii mijloacelor bănești în folosul inculpatului, prin urmare,

lipsește temeiul de a califica acțiunile comise ca sustragere săvârșită prin înșelăciune. Acești bani nu au fost sustrași”.

Astfel, obiectul material al infracțiunii îl poate constitui orice valoare materială care în momentul săvârșirii infracțiunii nu a trecut în posesia proprietarului, în sensul dat se reiterează că de către acuzare nu a fost demonstrat faptul că banii părții vătămate Scorpan Valeriu au ajuns în posesia nemijlocită a inculpatului Vasilev Vladimir. Deci în sensul dat cauzarea de daune materiale a avut loc în lipsa semnelor însușirii banilor transmiși.

Prin urmare, instanța de apel și-a motivat soluția în mod contradictoriu, or, recalificând acțiunile inculpatului în baza art. 196 alin. (4) Cod penal, instanța pe deoparte recunoaște că inculpatul a primit banii, conform recipiselor prezentate de partea vătămată și anexate ca probe la materialele cauzei, iar pe de altă parte invocă contrariul - că acești bani nu au trecut în posesia inculpatului. Contradicția rezidă în faptul că concluzia privind lipsa acțiunii de sustragere este incompatibilă cu constatarea săvârșirii infracțiunii de cauzare de daune materiale.

În situația în care instanța de apel a constatat că banii au fost transmiși potrivit recipiselor, însă nu au fost însușiți de către inculpat, urma să stabilească de către cine au fost însușiți banii.

Mai mult ca atât, între partea vătămată V. Scorpan și inculpatul V. Vasilev nu a fost încheiat niciun contract de vânzare-cumpărare, iar în așa numitele recipise nefiind invocat acest fapt.

Astfel, instanța de apel urmează să stabilească dacă au fost transmiși acești bani, cui și cu ce scop, și dacă ei au fost însușiți de către inculpat.

Instanța de recurs a indicat că la rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de motivele nominalizate și în prezenta decizie, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art. 414, 419 Cod de procedură penală, să verifice minuțios legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel, să aprecieze toate probele în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor și în dependență de situația constatată să adopte o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

8. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 octombrie 2017, au fost admise apelurile declarate de către procuror și partea vătămată Scorpan Valeriu, a fost casată integral sentința, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Vasilev Vladimir Constantin a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de 9 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de administrare a patrimoniului pe un termen de 5 ani;

S-a dispus încasarea din contul inculpatului Vasilev Vladimir în beneficiul părții vătămate Scorpan Valeriu a prejudiciului material cauzat prin infracțiune în mărime de 213 933 de euro.

9. În partea descriptivă a deciziei, s-a menționat că în urma cercetării probelor prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concluziei, veridicității și coroborării lor, instanța de apel a constatat că Vasilev Vladimir, în luna august 2008, nefiind de iure proprietarul lotului de teren cu codul cadastral nr. XXXXX, cu suprafața de 3 hectare, situat în apropiere de restaurantul

„Doi Haiduci”, care administrativ se afla la balanța comunei XXXXX, raionul XXXXX, acționând în scopul dobândirii ilicite a banilor altei persoane, cunoscând că vecinul său Scorpan Valeriu, domiciliat în orașul XXXXX strada XXXXX, era administratorul SRL „Tehnica” și dispunea de mijloace financiare, i-a propus spre vânzare ultimului, lotul de teren nominalizat, după care, sesizând că Scorpan Valeriu nu este interesat de propunere, a insistat asupra caracterului de succes al tranzacției, pe motiv că era posibil de creat o afacere profitabilă, după care, pentru a convinge victima s-au deplasat la fața locului demonstrându-i în natură lotul, fără însă a prezenta și acte de proprietate, iar după ce a avut convingerea că Scorpan Valeriu este predispus să procure lotul dat, acționând intenționat, conștientizând caracterul ilicit al faptelor sale și urmările prejudiciabile care puteau surveni, prin înșelăciune și abuz de încredere, a primit de la V. Scorpan bani: la 3 ianuarie 2009 - 27 300 de euro, la 9 februarie 2009 - 44 000 de euro, 22 iunie 2009 - 64 800 de euro, în luna august 2009 - 47 833 de euro și la 3 septembrie 2009 - 30000 de euro, în total 213 933 de euro, care conform cursului oficial al BNM constituiau suma de 3 410 092 de lei MDL, după care s-a eschivat de a-i transmite lui Scorpan Valeriu dreptul de proprietate, invocând că i-au fost sustrate actele, că a gătat bunul dat etc., iar în anul 2013 a înstrăinat lotul supra nominalizat persoanelor terțe, fiind oficial reînregistrat dreptul de proprietate la OCT Orhei, cauzând astfel părții vătămate prin infracțiune un prejudiciu material în proporții deosebit de mari.

Instanța de apel a statuat că, deși inculpatul Vasilev Vladimir nu și-a recunoscut culpa, vinovăția acestuia de săvârșirea infracțiunii încriminate a fost dovedită prin probe veridice, concludente, pertinente și utile, care coroborează între ele și care combat argumentele înaintate de inculpat, precum că el urmează a fi achitat din motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii. Probele pe care instanța de apel și-a bazat soluția de condamnare fiind: declarațiile părții vătămate Scorpan Valeriu; declarațiile martorilor V. Scorpan, I. Midrigan și V. Scutelnic; materialele și probele scrise, anexate la dosarul penal, care coroborează cu declarațiile părții vătămate și a martorilor sus-indicați, plângerea din 14 martie 2014 (f. d. 5 vol. I), procesul-verbal de ridicare din 28 martie 2014 (f. d. 20 vol. I), procesul-verbal de examinare din 28 martie 2014 (f.d. 22 vol. I), procesul-verbal de ridicare a mostrelor din 28 martie 2014 (f. d. 28 vol. I), procesul-verbal de ridicare a mostrelor din 26 martie 2014 (f. d. 49 vol. I); raportul de expertiză grafoscopică nr. 1031 din 2 iunie 2014 (f. d. 49 vol. I).

Instanța de apel a considerat că respectivele probe, precum și circumstanțele cauzei au fost apreciate eronat de prima instanță, pronunțând o sentința de achitare.

Astfel, instanța de apel a considerat că nerecunoașterea vinovăției de către inculpat, privitor la comiterea infracțiunilor încriminate, nu echivalează cu achitarea lui, deoarece circumstanțele stabilite și probele analizate și enumerate, dovedesc cu certitudine comiterea de către acesta a faptelor imputate.

Totodată, instanța de apel a reținut că prima instanță greșit a apreciat totalitatea semnelor obiective și subiective ale faptei prejudiciabile (social periculoase) comisă de către inculpat, de aceea a considerat că probele prezentate instanței de judecată de către acuzarea de stat și examinate în cadrul cercetării judecătorești dovedesc cu certitudine faptul că inculpatul Vasilev Vladimir a comis infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal, și anume escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor

altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, săvârșită în proporții deosebit de mari.

În circumstanțele expuse, instanța de apel a considerat că probele administrate la dosar, verificate sub aspectul pertinentei și concludenței, atât cele obținute în procesul urmăririi penale, cât și în cadrul ședințelor de judecată, în ansamblu coroborează între ele și au confirmat vina inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate.

Referitor la acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Scorpan Valeriu, instanța de apel a considerat ca fiind întemeiată și probată suficient, din care considerente a fost admisă, fiind dispusă încasarea din contul lui Vasilev Vladimir în beneficiul lui Scorpan Valeriu prejudiciul material în mărime de 213 933 de euro (echivalentul în lei la momentul executării hotărârii în privința acțiunii civile).

10. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar avocatul Smochină Valeriu în numele inculpatului Vasilev Vladimir, care, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală și art. 6 CEDO, a solicitat casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărârii primei instanțe, invocând următoarele argumente:

- în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii, prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, nu a fost confirmată prin ansamblu de probe cercetate de instanța de judecată și de aceia Vasilev Vladimir a fost achitat legal, pe motiv că nu s-a constatat existența faptei infracțiunii;

- declarațiile depuse de către partea vătămată și evenimentele enumerate trezesc un șir de dubii privind veridicitatea lor, iar declarațiile martorului Scorpan Viorel necesită a fi apreciate critic, deoarece acesta nu poate fi imparțial aflându-se în relații de rudenie cu partea vătămată și conduce o unitate unde Scorpan Valeriu este fondator;

- așa numitele recipise nu întrunesc condițiile prevăzute în art. 210 și 212 Cod civil, care stipulează că actul juridic necesită a fi încheiat în scris și autentificat la notar, nerespectarea acestor prevederi duce la nulitatea actului juridic;

- de către partea vătămată Scorpan Valeriu, organelor de urmărire penală, au fost predate 4 file de hârtie cu înscrisuri care conțin cifre și semnături datate cu 3 ianuarie 2009, 9 februarie 2009, 22 iunie 2009 și 3 septembrie 2009, însă aceste file de hârtie nu conțin careva date care ar confirma că ele sunt anume recipise și că Vasilev Vladimir a primit bani de la Scorpan Valeriu în contul terenului.

- apărarea a susținut că nu au fost prezentate probe materiale care ar confirma transmiterea mijloacelor bănești în mărime de 213 933 de euro, iar declarațiile părții vătămate Scorpan Valeriu și a martorului Scorpan Viorel nu pot fi reținute în calitate de probe care ar confirma acțiunile ilegale ale inculpatului Vasilev Vladimir, acestea fiind lipsite de suport probant.

- partea apărării a considerat că filele cu înscrisuri nu pot fi apreciate ca probe materiale și vădit nu pot fi puse la baza învinuirii lui Vasilev Vladimir.

- instanța de apel nu a acordat deplină eficiență prevederilor legale și a constatat vinovăția inculpatului bazându-se preponderent pe probele cercetate de prima instanță, cărora li s-a dat citire și care inițial au fost puse la baza achitării lui Vasilev Vladimir.

- CtEDO a sancționat România în cauza *Mischie c. României* (cererea nr. 50224/07, Hotărârea din 16 septembrie 2014), statuând ca este inadmisibilă

condamnarea unei persoane în apel, după achitarea acesteia de prima instanță, fără a se administra probe noi care să răstoarne probatoriul de la fond. Judecătorii CtEDO interzic reinterpretarea aceluiași probe.

- instanța de apel a examinat suplimentar probele și le-a dat o altă apreciere decât instanța de fond, bazându-se doar pe relatarea faptului că partea vătămată și martorii și-au menținut declarațiile.

11. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat, solicitând inadmisibilitatea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat.

12. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 23 octombrie 2018 s-a admis recursul ordinar declarat de avocatul Smochină Valeriu în numele inculpatului Vasilev Vladimir, s-a casat total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 octombrie 2017, în cauza penală privindu-l pe Vasilev Vladimir, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea soluției adoptate, instanța de recurs a consemnat că procedura de examinare a apelului, după o hotărâre de achitare pronunțată de prima instanță prezintă unele particularități aparte. În acest sens, trebuie avute în vedere dispozițiile art. 6 din Convenția Europeană, așa cum acestea au fost interpretate și aplicate, și prevederile art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală, potrivit cărora după o hotărâre de achitare pronunțată de prima instanță, instanța de apel nu poate dispune condamnarea persoanei fără audierea acesteia în ședința de judecată a instanței de apel, precum și fără audierea martorilor acuzării, în cazul în care declarațiile lor constituie o mărturie acuzatorială, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea unei persoane.

Prin urmare, Colegiul a specificat că instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre prin care constată vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunii imputate, bazându-se exclusiv pe actele și lucrările primei instanțe, în temeiul cărora s-a dispus achitarea acestuia. Or, după o hotărâre de achitare pronunțată de prima instanță, acuzatorul de stat este obligat în instanța de apel să solicite o nouă audiere atât a inculpatului, cât și a martorilor acuzării, declarațiile cărora sunt probe în acuzare, în măsură să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului. Administrarea mijloacelor de probă se desfășoară după regulile generale prevăzute pentru prima instanță, fiind aplicat principiul nemijlocirii, ce permite instanței să perceapă direct faptele și împrejurările relatate de părți sau martori, precum și reacțiile acestora la întrebările adresate.

Pentru corectitudinea judecării prezentei cauze, este necesar de a supune aprecierii toate probele acumulate în dosar, având în vedere faptul că apărătorul inculpatului supune criticii calificarea faptei imputate inculpatului. De altfel, în cadrul cercetării judecătorești se administrează probe anume pentru lămurirea faptelor și împrejurărilor importante, sub toate aspectele, în scopul perceperii directe a probelor de către instanța de judecată pentru formularea opiniei vizavi de vinovăția persoanei trimise în judecată.

Mai mult, atunci când unei persoane i se reproșează săvârșirea unei fapte penale și i se aduce o acuzație, aceasta trebuie să fie bazată pe probe pertinente, veridice și concludente care ar dovedi, dincolo de orice îndoială rezonabilă, că fapta există,

constituie infracțiune și a fost comisă anume de inculpat în circumstanțele descrise în actul de învinuire.

De altfel, Colegiul a menționat că avocatul Smochină Valeriu în cererea de recurs critică anume faptul că instanța de apel nu a acordat deplină eficiență prevederilor legale expuse supra și a conchis asupra vinovăției inculpatului bazându-se preponderent pe probele cercetate de prima instanță, puse, anterior, la baza achitării lui Vasilev Vladimir, mai mult ca atât, unele probe au fost doar redată în conținutul deciziei, fără a fi supuse cercetării de către instanța de apel.

Totodată, instanța de recurs a sesizat că instanța de apel nu a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (2) și (6) Cod de procedură penală, deși sunt obligatorii, deoarece analizând materialele cauzei și, în mod special procesul-verbal al ședinței instanței de apel rezultă că instanța a oferit posibilitatea participanților la proces de a prezenta probe în susținerea acuzării și apărării, unde acuzarea a indicat că probe suplimentare nu are, dar a solicitat verificarea probelor cercetate de prima instanță.

Instanța de recurs a menționat că, după cum rezultă din partea descriptivă a deciziei, instanța și-a bazat concluziile pe declarațiile părții vătămate Scorpan Valeriu, a martorilor Scorpan Viorel, Midrigan Ion, Scutelnic Valerian și actele cauzei: plângerea din 14 martie 2014, a lui Scorpan Valeriu; procesul-verbal de ridicare din 28 martie 2014; procesul-verbal de examinare din 28 martie 2014; procesul-verbal de ridicare a mostrelor din 28 martie 2014; procesul-verbal de ridicare a mostrelor din 26 martie 2014 și raportul de expertiză grafoscopică nr. 1031 din 2 iunie 2014, probe care însă nu au fost cercetate și consemnate în procesul-verbal al ședinței instanței de apel.

Astfel, instanța de apel, în hotărârea pronunțată a reținut probe, fără a le verifica în ședință, sub aspectul cercetării nemijlocite, prin citirea lor în ședința de judecată și consemnarea acestora în procesul-verbal, adică în conformitate cu prevederile art. 414 alin. (1), (2) și (6) Cod de procedură penală.

Instanța de recurs a indicat că la rejudecarea cauzei, instanța de apel are obligația ca, în conformitate cu art. 414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să examineze pe deplin și să efectueze o apreciere și analiză completă în fapt și în drept a tuturor probelor administrate în cauza dată din punct de vedere a pertinentei, concludentei și coroborării lor reciproce, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel și recurs, să respecte prevederile art. 394, 414 Cod de procedură penală și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

13. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 12 noiembrie 2019 s-a admis cererea înaintată de către partea vătămată Scorpan Valeriu, privind retragerea cererii de apel și s-a încetat procedura de apel în partea examinării cererii de apel înaintate de partea vătămată Scorpan Valeriu, împotriva sentinței Judecătoriei Orhei din data de 30 aprilie 2015, în legătură cu retragerea apelului.

S-a admis apelul declarat de către procurorul în Procuratura raionului Orhei, Cerchez Ion, împotriva sentinței Judecătoriei Orhei din 30 aprilie 2015.

S-a casat total sentința Judecătoriei Orhei 30 aprilie 2015, din alte motive și s-a pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

Vasilev Vladimir a fost achitat pe art. 190 alin. (5) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

S-a ridicat sechestrul aplicat prin încheierea judecătorului de instrucție din 6 iunie 2014 pe terenul și construcțiile cu număr cadastral XXXXX (XXXXX) amplasate în or. XXXXX str. XXXXX, care aparțin cu drept de proprietate lui Vasilev Vladimir.

14. În partea descriptivă a deciziei Colegiul penal a constatat că, de către organul de urmărire penală Vasilev Vladimir se învinuiește în baza art. 190 alin. (5) Cod penal și anume că, în luna august 2008, fiind *de jure* proprietarul lotului de teren cu nr. cadastral XXXXX, cu suprafața de 3 hectare, situat în apropiere de restaurantul „Doi Haiduci”, care administrativ era la balanța com. Ivancea r-nul Orhei, acționând în scopul dobândirii ilicite a banilor altei persoane, cunoscând că vecinul său Scorpan Valeriu, domiciliat în or. XXXXX str. XXXXX, era administratorul SRL „Tehnica” și dispunea de mijloace financiare, i-a propus spre vânzare ultimului, lotul de teren nominalizat, după care sesizând că Scorpan Valeriu nu este interesat de propunere, a insistat asupra caracterului de succes al tranzacției, pe motiv că era posibil de creat o afacere profitabilă, după care, pentru a convinge partea vătămată, s-au deplasat la fața locului, demonstrându-i în natură lotul, fără însă a prezenta și actele de proprietate, iar după ce a avut convingerea că Scorpan Valeriu este predispus să procure lotul dat, acționând intenționat, conștientizând caracterul ilicit al faptelor sale și urmările prejudiciabile care puteau surveni, prin înșelăciune și abuz de încredere, a primit la 3 ianuarie 2009 - 27 300 de euro, la 9 februarie 2009 - 44000 de euro, la 22 iunie 2009 - 64 800 de euro, în luna august 2009 - 47 833 de euro și la 3 septembrie 2009 - 30 000 de euro, iar în total suma de 213 933 de euro, care conform cursului oficial al BNM constituiau suma de 3 410 092 de lei, după care s-a eschivat de a-i transmite lui Scorpan Valeriu dreptul de proprietate asupra imobilului, invocând că i-au fost sustrate actele, că a găjat bunul dat etc., iar în anul 2013 a înstrăinat lotul supra nominalizat persoanelor terțe, fiind oficial reînregistrat dreptul de proprietate la OCT Orhei, cauzând astfel părții vătămate prin infracțiune un prejudiciu material în proporții deosebit de mari.

Fapta dată a fost încadrată juridic de către acuzatorul de stat în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, săvârșită în proporții deosebit de mari.

Astfel, Colegiul a indicat că de rând cu declarațiile inculpatului, care nu a recunoscut vina în cele incriminate, în cadrul cercetării judecătorești au fost administrate un șir de mijloace de probă incluse în rechizitoriu și cercetate în cadrul cercetării judecătorești, verificate în ședința instanței de apel, și anume: declarațiile părții vătămate Scorpan Valeriu, martorilor Scorpan Viorel, Ion Midrigan, Scutelnic Valerian, plângerea din 14 martie 2014, procesul-verbal de ridicare din 28 martie 2014, procesul-verbal de examinare din 28 martie 2014, proces-verbal de ridicare a mostrelor din 28 martie 2014, proces verbal de ridicare a mostrelor din 26 martie 2014, raportul de expertiză grafoscopică nr. 1031 din 2 iunie 2014.

Verificând materialele cauzei penale, Colegiul penal a constatat că potrivit probelor administrate acuzarea adusă inculpatului Vasilev Vladimir în baza art. 190 alin. (5) CP nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii, motiv din care l-a achitat, or, conform prevederilor art. 389 alin. (1) Cod procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condițiile în care, în urma cercetării judecătorești,

vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată.

Colegiul penal a sesizat că, prin emiterea sentinței de achitare, instanța de fond nu a respectat prevederile legale, or, potrivit descriptivului și dispozitivului sentinței, prima instanță a constatat în descriptivul sentinței diverse motive de achitare, iar în dispozitiv a dispus divergent că, inculpatul este achitat de sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) Cod penal din motiv că, nu s-a constatat existența faptei infracțiunii.

La caz, Colegiul penal a reiterat prevederile art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, care statuează expres că, judecarea cauzei se efectuează în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu, iar potrivit art. 385 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă, fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea.

Reieșind din prevederile art. 394 alin. (3) pct. 2), alin. (4) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de achitare trebuie să cuprindă enunțarea temeiurilor pentru achitarea inculpatului, nefiind admisă introducerea în sentința de achitare a unor formulări ce ar pune la îndoială nevinovăția celui achitat.

Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău a reținut că inculpatul Vasilev Vladimir urmează a fi achitat, din motiv că, fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, deoarece, niciuna dintre probele administrate în instanța de fond, nu au confirmat cu certitudine și fără niciun dubiu rezonabil că, inculpatul a comis fapta imputată.

Așadar, Colegiul a menționat faptul că, analizând declarațiile inculpatului Vasilev Vladimir, părții vătămate Scorpan Valeriu, martorilor Scorpan Viorel, Midrigan Ion și Scutelnic Valerian cercetând probele prezentate de către partea acuzării, Colegiul penal a reținut că, fapta inculpatului Vasilev Vladimir în comiterea infracțiunii descrise mai sus și imputate acestuia, nu întrunește elementele infracțiunii și nu se confirmă prin ansamblul de probe cercetate în ședința instanței de apel.

Prin urmare, învinuirea adusă inculpatului este bazată în exclusivitate pe declarațiile părții vătămate, și martorilor acuzării care au fost apreciate critic de către instanța de judecată, și nu sunt confirmate prin alte probe.

Instanța de judecată a remarcat faptul că la originea procesului penal în cauză a stat plângerea părții vătămate Scorpan Valeriu, care a sesizat organele de drept despre pretinsul fapt al însușirii mijloacelor bănești în sumă de 213 933 de euro, de către Vasilev Vladimir, prin înșelăciune și abuz de încredere.

Ca urmare a analizei probelor cercetate în ședința instanței de apel, Colegiul penal a reținut că versiunea înaintată de partea vătămată și preluată de acuzatorul de stat, a fost însoțită pe parcursul desfășurării procesului penal de neconcordanțe, care nu pot fi interpretate în defavoarea inculpatului.

De altfel, instanța de apel a precizat că infracțiunea de escrocherie, prevăzută la art.190 din Codul penal, este o infracțiune materială, care se consideră consumată din momentul în care făptuitorul obține posibilitatea reală de a se folosi și dispune de bunurile altuia la propria sa dorință.

La acest capitol instanța a menționat că partea vătămată prin intermediul cancelariei, a înaintat o cere potrivit căreia a indicat că, în urma tranzacției încheiate

la data de 5 aprilie 2019, bunul imobil situat în com. Ivancea r-nul Orhei, extravilan, care urma a fi contractat a fost înregistrat cu drept de proprietate după Scorpan Valeriu, fapt confirmat prin certificatul eliberat de OCT Orhei din data de 15 aprilie 2019, considerând oportun de a solicita retragerea cererii de apel declarate împotriva sentinței Judecătorei Orhei din data de 30 aprilie 2015 cu renunțarea la acțiunea civilă depusă de către Scorpan Valeriu împotriva lui Vasilev Vladimir privind încasarea prejudiciului (f.d. 149 vol. III), totodată acest fapt a fost confirmat de către partea vătămată prin declarațiile făcute în cadrul ședinței în instanța de apel, care a reținut faptul că între părți a fost încheiat un contract în mod verbal.

În aceeași ordine de idei, instanța de judecată a specificat că, obiectul infracțiunii prevăzute la art. 190 Cod penal are un caracter complex, unde obiectul juridic principal îl formează relațiile sociale cu privire la posesia asupra bunurilor mobile, iar obiectul juridic secundar îl formează relațiile sociale cu privire la manifestarea de voință și minimul necesar de încredere. Obiectul material al infracțiunii în cauză îl reprezintă bunurile care au existență materială și care sunt străine pentru făptuitor.

Pentru a cădea sub incidența legii penale și anume art. 190 Cod penal, dobândirea bunurilor de către făptuitor sub condiția unui angajament, trebuie să fie însoțită încă de la momentul obținerii de fapt al acestor bunuri de scopul făptuitorului de a nu-și onora angajamentul. Nu orice imposibilitate de a onora un angajament din partea unei persoane ce a obținut bunurile altei persoane implică aplicabilitatea legii penale, în detrimentul legii civile. Este esențial de a constata reaua-credința făptuitorului, fraudă acestuia, lipsa intenției de a-și onora angajamentele, atitudinea acestuia față de angajamentul propriu-zis și față de obligațiile acestuia. Respectiv, comportamentul inculpatului și circumstanțele legate de anturajul, personalitatea și activitatea acestuia vin să contureze fie lipsa dorinței de a-și onora obligațiile și intenția frauduloasă față de partea vătămată, fie o imposibilitate de executare a obligațiilor asumate care nu a fost generată de un scop de cupiditate, ci de o consecință a vulnerabilității relațiilor civile.

Specificul relațiilor care planează la limita dintre normele civile și normele penale este foarte sensibil și necesită a fi tratat cu o maximă diligență, având în vedere consecințele care pot fi generate ca urmare a constatării lor și anume - răspunderea civilă și respectiv, răspunderea penală.

Instanța de apel a reținut că partea vătămată, a confirmat în ședința instanței de apel că ei, au încheiat contract în formă verbală și au fost recipise pe sumele date, care au fost expertizate. Când i-a transmis banii s-a bazat pe relațiile de prietenie și faptul că sunt vecini.

Respectiv, atât inculpatul, cât și partea vătămată au confirmat veridicitatea recipiselor vizate în speță și faptul că nu au fost contestate, iar înțelegerea/acordul lor a rămas în vigoare, deși nu au fost executate obligațiile asumate de Vasilev Vladimir și nici întoarsă suma.

Totodată, partea vătămată a susținut că a intrat în posesia terenului dat în baza contractului de vânzare-cumpărare. A devenit proprietar pe data de 5 aprilie 2019 a terenului aflat în Orhei. Dreptul de proprietate l-a înregistrat. Contractul a fost semnat la notar și înregistrat la organul cadastral.

Colegiul a remarcat faptul că la etapa urmării penale nu a fost elucidat aspectul privind imposibilitatea apărării drepturilor subiective ale părții vătămate prin

mijloacele justiției civile, mai mult, la data de 05 aprilie 2019 a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr. 1700, potrivit căruia proprietarul terenului a devenit Scorpan Valeriu, iar la data de 8 aprilie 2019, acesta a fost înregistrat în registrul bunurilor imobile (a se vedea f. d. 150 vol. III), astfel fapta imputată lui Vasilev Vladimir nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (5) din Codul penal, în condițiile în care relațiile dintre inculpatul și partea vătămată sunt de natură civilă, iar în speță partea acuzării a eșuat să probeze scopul de cupiditate urmărit de inculpat. Simplul fapt al neexecutării obligațiilor asumate de Vasilev Vladimir în perioada stabilită nu este suficient pentru a aprecia că acesta a urmărit de la bun început obținerea în mod gratuit și ilegal a mijloacelor financiare ce aparțin lui Vasilev Vladimir.

Adică, este neîntemeiată versiunea acuzării care insistă asupra faptului că, Vasilev Vladimir cunoștea că partea vătămată are afacere și dispune de surse financiare; anume el a fost inițiatorul presupusei tranzacții de vânzare-cumpărare, iar după ce a sesizat că Scorpan Valeriu nu este interesat de propunere, a insistat asupra caracterului de succes al tranzacției, argumentând că era posibil de creat o afacere profitabilă; pentru a convinge victima l-a deplasat la fața locului, însă din start s-a eschivat să prezinte careva acte pe lot, inventând diferite motive precum că i-au fost sustrate actele, că a găjat bunul dat, etc.; deși a primit banii în mai multe tranșe, nu a oferit contravaloarea acestora - lotul de teren; după primirea banilor s-a eschivat de a realiza ceea ce singur a propus și a convins partea vătămată; în anul 2013 a înstrăinat lotul supra nominalizat persoanei terțe, fiind oficial reînregistrat dreptul de proprietate la OCT Orhei, cauzând astfel, părții vătămate prin infracțiune un prejudiciu material în proporții deosebit de mari. Asemenea abordare nu este însoțită de niciun argument plauzibil în detrimentul inculpatului și nu pot fi evidențiate careva motive ale faptelor inculpatului, decât relațiilor civile dintre părțile unui raport juridic civil.

În mod evident, la etapa urmării penale și în instanța de fond, inculpatul a prezentat o versiune distinctă a celor întâmplate, față de versiunea prezentată în instanța de apel, însă prin prisma prevederilor Codului de procedură penală, inculpatul nu este obligat să depună careva declarații și nici să-și susțină nevinovăția, iar poziția adoptată în cadrul urmării penale sau în instanța de judecată ține de propria poziție de apărare și de exercitarea drepturilor sale procedurale.

Colegiul penal a considerat că nu poate fi neglijat faptul că, deși partea vătămată a confirmat faptul că este antreprenor, dânsul a confirmat că, în afară de datele indicate în recipisă, nu a văzut careva acte ce ar confirma dreptul de proprietate a inculpatului asupra terenului. În lipsa garanțiilor suficiente pentru asigurarea executării obligațiilor contractuale, în lipsa unui înscris care să confirme în mod cert condițiile contractele, obligațiile și consecințele neexecutării lor, prin prisma principiului libertății contractuale, părții vătămate îi revine riscul alegerii persoanei contractate și consecințele manifestării unui comportament lipsit de prudență.

Careva probe care ar veni să confirme că anterior inculpatul s-a aflat în conflict cu Legea, că ar fi dat dovadă de un comportament fraudulos sau că ar exista circumstanțe care l-ar caracteriza pe acest într-un mod negativ, nu au fost invocate, iar simplul fapt că inculpatul a eșuat în onorarea obligațiilor sale nu justifică caracterul penal al faptelor sale.

Examinând atât în mod separat, cât în ansamblu probele aduse întru susținerea învinuirii, instanța de apel a concluzionat că acestea sunt însoțite de dubii și nepotriviri și că nu sunt suficiente pentru constatarea faptei imputate.

Prin urmare, reieșind din cele enunțate, Colegiul a statuat asupra necesității achitării lui Vasilev Vladimir, deoarece fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

În cauza deferită judecării, Colegiul penal a stabilit că nu a fost dovedit faptul, că Vasilev Vladimir a dobândit ilicit mijloacele bănești de la partea vătămată și că acesta avea intenția preconcepută de a nu înstrăina terenul și înregistra dreptul de proprietate asupra terenului pe numele părții vătămate, ca rezultat a primirii sumelor de bani de la partea vătămată.

Or, Colegiul a remarcat că pentru ca acțiunile inculpatului să fie pasibile încadrării în sfera componenței de infracțiuni prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal, în acțiunile acestuia urma a fi dovedită prezența scopului special de cupiditate.

Din această perspectivă, instanța de apel a subliniat că delimitarea escrocheriei de încălcarea normelor de drept civil trebuie făcută luându-se în considerare două aspecte de maximă importanță: 1) atitudinea făptuitorului față de faptul transmiterii lui a bunurilor; 2) prezența disponibilității efective a făptuitorului de a-și executa angajamentele. Aceste două aspecte sunt puse la baza circumstanțelor care trebuie cercetate în vederea constatării lipsei sau prezentei scopului de cupiditate.

Colegiul penal a reținut că la caz, acuzarea de stat nu a prezentat suficiente probe din care să rezulte că la momentul întocmirii recipiselor și transmiterea mai multor tranșe a sumei de bani, avea intenția să nu-și onoreze angajamentul asumat privind înstrăinarea terenului, urmărind scopul de cupiditate.

Totodată, instanța de apel a evidențiat că declarațiile părții vătămate sunt în corespundere cu declarațiile inculpatului, acestea fiind consecutive, consecvente și uniforme.

Reieșind din cele expuse pe marginea apelului procurorului referitor la dezacordul cu achitarea inculpatului Vasilev Vladimir, Colegiul a reținut principiul fundamental al prezumției nevinovăției ca principiu de bază al Convenției Europene pentru Drepturile Omului și al legislației procesuale naționale, astfel încât, sarcina probațiunii revine organului de urmărire penală și acuzatorului de stat, persoana indiferent de calitatea procesuală într-un proces penal nefiind obligată să dovedească nevinovăția sa.

În speță, în viziunea Colegiului nu au fost prezentate probe pertinente, concludente, utile și veridice care ar fi dovedit vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, ultima fiind bazată în exclusivitate pe presupuneri care nu pot sta la baza emiterii unei sentințe de condamnare, iar toate dubiile neînclăturate în condițiile legii urmează a fi interpretate în favoarea bănuitului, învinuitului, inculpatului.

Acuzatorul în acest sens nu a întreprins măsuri, nu a prezentat probe nici suplimentar celor existente, astfel încât s-au omis orice posibilități legale de a mai dovedi cumva vinovăția inculpatului.

Astfel, Colegiul penal a reținut că instanța de fond greșit a indicat în sentință că probele prezentate în sprijinul învinuirii nu dovedesc cu certitudine săvârșirea infracțiunii imputate, or, la caz, între inculpatul Vasilev Vladimir și partea vătămată

Scorpan Valeriu se atestă existența relațiilor civile și nu se confirmă existența elementelor unei infracțiuni.

Sintetizând cele reliefate supra, instanța de apel a conchis că, lipsește latura obiectivă și latura subiectivă a infracțiunii imputate inculpatului (190 alin. (5) Cod penal). Absența acestor elemente al componenței de infracțiune conduce la lipsa temeiului de aplicare a răspunderii în baza art. 190 alin. (5) CP RM. Or, potrivit art. 51 alin. (1) Cod penal, temeiul real al răspunderii penale îl constituie fapta prejudiciabilă săvârșită, iar componența infracțiunii, stipulată în legea penală, reprezintă temeiul juridic al răspunderii penale.

Vinovăția persoanei în săvârșirea faptei se consideră dovedită numai în cazul când instanța de judecată, călăuzindu-se de principiul prezumției nevinovăției, cercetând nemijlocit toate probele prezentate, iar îndoielile, care nu pot fi înlăturate, fiind interpretate în favoarea inculpatului și în limita unei proceduri legale, a dat răspunsuri la toate chestiunile prevăzute în art. 385 Cod de procedură penală - principii, la fel, ignorate de instanța de fond.

15. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar procurorul în Procuratura de circumscriptie Chișinău, Valentina Bradu, care, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată, întrucât erorile comise nu pot fi corectate de instanța de recurs, deoarece instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Recurentul a specificat că în cazul în care instanța de apel nu este de acord cu aprecierea probelor de către procuror sau de către instanța de fond și a ajuns la concluzia de a achita inculpatul, urma să dezvăluie această concluzie, expunându-și punctul său de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii și puse la baza sentinței de condamnare, fapt ce pe caz nu a avut loc fiind prezentă o apreciere incorectă, tendențioasă și formală de ordin general a probelor și circumstanțelor cauzei penale, nefiind indicat în decizie niciun motiv bazat pe probe de ce în acțiunile inculpatului nu sunt prezente elementele infracțiunii incriminate de către organul de urmărire penală.

Totodată, a învederat că instanța de apel nu a respectat în deplină măsură prevederile art. 101 alin. (1), 394 alin. (1) pct. 1), 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală, prin ce s-au comis erori de drept.

Instanța de apel nu a analizat în ansamblul lor toate probele administrate la dosar atât cele care incriminează vinovăția inculpatului cât și cele care confirmă nevinovăția lui, dar s-a referit la cele din urmă, fără a le aplica la justa valoare probele prezentate de către de procuror în susținerea acuzării, astfel, menținând o hotărâre neîntemeiată, dând o apreciere contrară probelor acumulate și cercetate în instanța de judecată și care nu corespund stării de fapt stabilite de către organul de urmărire penală.

Colegiul penal în motivarea soluției, a luat partea inculpatului, care cât în cadrul urmăririi penale atât și cercetării judecătorești în instanța de fond a dat declarații contradictorii, urmând scopul evitării răspunderii penale, ignorând declarațiile date de partea vătămată Scorpan Valeriu, martorii cât și celelalte probe și mijloace materiale de probă.

La fel, Colegiul penal a invocat că relațiile dintre Vasilev Vladimir și partea vătămată Scorpan Valeriu sunt guvernate de legislația civilă și reprezintă raporturi juridice de drept civil, nefiind incidentă în speță aplicabilitatea răspunderii penale.

Prin urmare, în cauza deferită judecării Colegiul penal stabilește, precum că nu a fost dovedit faptul, că Vasilev Vladimir a dobândit ilicit mijloacele bănești de la partea vătămată și că acesta avea intenția preconcepută de a nu înstrăina terenul și înregistra dreptul de proprietate asupra terenului pe numele părții vătămate, ca rezultat a primirii sumelor de bani de la partea vătămată.

Totodată, recurentul a considerat greșite constatările instanței de apel, prin care a remarcat că pentru ca acțiunile inculpatului să fie pasibile încadrării în sfera componentei de infracțiuni prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal, în acțiunile acestuia urma a fi dovedită prezența scopului special de cupiditate. Primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament poate fi calificată conform semnelor infracțiunii prevăzute de art. 190 Cod penal, doar în cazul în care făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpânire asupra acestor bunuri, urmărea scopul de a le sustrage și nu avea intenția să-și onoreze angajamentul asumat.

Acuzarea consideră că vina lui Vasilev Vladimir, în comiterea infracțiunii incriminate se mai dovedește și prin următoarele probe și mijloace materiale de probe: declarațiile părții vătămate Scorpan Valeriu, declarații martorilor: Scorpan Viorel, Midrigan Ion (declarații verificate în instanța de apel); plângerea din 14 martie 2014, procesul-verbal de ridicare din 28 martie 2014, procesul-verbal de examinare din 28 martie 2014, proces-verbal de ridicare a mostrelor din 28 martie 2014, proces-verbal de ridicare a mostrelor din 26 martie 2014, raportul de expertiză grafoscopică nr. 1031 din 2 iunie 2014.

Recurentul a mai menționat că în cadrul cercetării judecătorești au fost prezentate suficiente probe care dovedesc vinovăția inculpatului, deoarece au fost acumulate de către organul de urmărire penală în strictă conformitate cu prevederile legislației procesual penale. Ori, cumulul de probe prezentate în cadrul cercetării judecătorești de către partea acuzării dovedesc incontestabil vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate și nu contravin prevederilor art. 93, 94 Cod de procedură penală, iar nulitatea lor nu a fost invocată conform art. 251 Cod de procedură penală.

16. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, pentru considerentele expuse în contextul ce urmează.

Raționamentele instanței privind inadmisibilitatea recursului declarat, se întemeiază în drept pe dispoziția art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, potrivit căreia instanța examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Din conținutul recursului declarat de procuror se constată că acesta, deși face referire expresă la temeiul de casare din art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, intervenind cu solicitarea de a se dispune desființarea totală a deciziei instanței de apel prin care a casat sentința și l-a achitat pe Vasilev Vladimir pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, totuși printre argumentele recurentului nu se regăsesc careva critici fondate sau erori esențiale de drept ce ar

duce la răsturnarea soluției despre nevinovăția inculpatului în baza art. 190 alin. (5) Cod penal.

Analizând textul cererii de apel în paralel cu cel din recurs, instanța constată că procurorul critică aceleași chestiuni factologice, și anume că: „instanța nu s-a expus, nu a cercetat și nu a apreciat la justa valoare probele prezentate de procuror care dovedesc cu certitudine vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate.

Deși recurentul insistă asupra faptului că nu a primit răspunsuri detaliate la toate alegațiile sale din cererea de apel, Colegiul penal constată că în decizia recurată se conțin argumentele de rigoare care au condiționat achitarea inculpatului.

În același context, Colegiul penal reiterează că, în jurisprudența constantă a Curții Europene pentru Drepturile Omului, cu fiecare ocazie posibilă se reamintește că echitatea unei proceduri se apreciază în raport cu ansamblul acesteia, iar o hotărâre motivată, în sensul legislației naționale pertinente, precum și a jurisprudenței CtEDO, trebuie să conțină motivele de fapt și de drept care au format convingerea instanței la adoptarea soluției, precum și cele pentru care s-au înlăturat cererile părților în raport cu actele cauzei.

Respectiv, Colegiul nu poate să achieseze la argumentele recurentului precum că instanța de apel nu a respectat cerințele art. 414 Cod de procedură penală, care obligă instanța să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Or, aici urmează a se reține că motivarea hotărârii este un proces de analiză și sinteză a actelor și lucrărilor dosarului care nu presupune în mod necesar expunerea tuturor elementelor amănunțit, atâta timp cât sunt valorificate toate aspectele relevante din punct de vedere probatoriu și sunt menționate componentele obligatorii ale unei motivări a hotărârii penale, adică așa cum s-a procedat în cauza de față.

Investită cu o situație de fapt, instanța de apel, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, a expus situația de fapt reținută în cauză și a concluzionat corect că inculpatul Vasilev Vladimir urmează a fi achitat în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, deoarece faptele lui nu întrunesc elementele infracțiunii nominalizate.

În recursul procurorului, de fapt nu sunt concretizate la care motive invocate în apel, instanța de apel nu s-a pronunțat.

Pe aceeași linie de considerente, Colegiul ține să evidențieze că, invocarea formală a unor temeuri de casare, care nu sunt urmate de o motivare corespunzătoare, nu face obiect de examinare în procedura de recurs, având în acest sens în vedere că, potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii. Adică completarea cererii de recurs cu argumente de drept, care cu desăvârșire lipsesc aici, și care ar suplini-o din oficiu, este contrară principiului contradictorialității ce guvernează întregul proces penal.

Astfel, verificând legalitatea hotărârii atacate prin prisma temeiului invocat de recurent, Colegiul penal, în urma cercetării materialelor cauzei a reținut că acesta nu este incident speței, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414, 415 alin. (2¹), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, hotărârea cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată. Instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor relevante invocate în apelul declarat, motivarea soluției corespunde dispozitivului hotărârii atacate, dispozitivul fiind expus clar, instanța de apel nu a admis nicio eroare gravă de drept.

Colegiul penal constată că temeiul dat la care s-a referit autorul recursului nu persistă în cauză, deoarece din decizia instanței de apel rezultă că probele administrate au fost analizate obiectiv și a fost dat răspuns la toate argumentele expuse în apel.

Argumentele esențiale a procurorului expuse în apelul declarat, au primit aprecierea instanței care, le-a respins și a menționat că, la pronunțarea soluției în partea achitării inculpatului în baza articolului 190 alin. (5) Cod penal, a fost acordată deplină eficiență prevederilor art. 8 alin. (3), 101, 384, alin. (3) și (4), art. 390 alin. (1) pct. 3), 394 alin. (3) și art. 396 Cod de procedură penală, aceste concluzii fiind în corespundere cu prevederile Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 5 din 19.06.2006 „Privind sentința judecătorească”, care stipulează că vinovăția persoanei în săvârșirea faptei se consideră dovedită numai în cazul când instanța de judecată, călăuzindu-se de principiul prezumției nevinovăției, cercetând nemijlocit toate probele prezentate, iar îndoielile, care nu pot fi înlăturate, fiind interpretate în favoarea inculpatului și în limita unei proceduri legale, a dat răspunsuri la toate chestiunile prevăzute în articolul 385 Cod de procedură penală”.

Prin urmare, în cauză a fost stabilit că inculpatul nu a dobândit ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere și respectiv, nu a acționat în mod fraudulos în scopul dobândirii valorilor materiale străine, nu a indus în eroare părțile vătămate, or, argumentele acuzării, precum că în acțiunile inculpatului se întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, contravin materialelor cauzei, deoarece, instanța de apel corect a menționat că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Colegiul conchide asupra legalității și temeiniciei concluziei instanței de apel, care nu a constatat existența faptei și vinovăției inculpatului Vasilev Vladimir în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin.(5) Cod penal, nefiind stabilite în cauză elementele constitutive ale acestei infracțiuni.

Atât în cadrul examinării cauzei penale în instanța de fond, cât și în ordine de apel nu s-a confirmat prin probe pertinente, concludente, utile și veridice vinovăția inculpatului Vasilev Vladimir.

În această ordine de idei, Colegiul penal conchide că instanța de apel nu a comis erorile de drept invocate de către recurent, deoarece eroarea gravă de fapt constă în stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerație a probelor, care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora.

Pentru a constitui caz de casare, eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fi influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte, să fie vădită, neîndoielnică.

Eroarea gravă de fapt reprezintă discordanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții, decât cea pe care materialul probator o susține.

Tot la acest capitol, Colegiul reieșind din criticile procurorului invocate în recurs, reține că acestea se referă în mare parte doar la chestiunea de apreciere a probelor. Mai mult, reieșind din analiza textuală a recursului ordinar declarat, se constată că autorul face o proprie evaluare a materialului probator, considerând că aceasta confirmă vinovăția inculpatului Vasilev Vladimir în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (5) Cod penal.

Elocvent în acest sens, se impune a preciza că aprecierea probelor este unul din cele mai importante momente ale procesului penal, deoarece întregul volum de muncă depus de către organele de urmărire penală, instanțele judecătorești, cât și de părțile în proces, se concentrează pe soluția ce va fi dată în urma acestei activități. Aprecierea probelor după intima convingere a judecătorului trebuie să se bazeze pe prevederile legale, iar convingerea intimă se întemeiază pe examinarea tuturor probelor în ansamblu, sub toate aspectele, complet și obiectiv. Legea stabilește că probele admisibile sunt apreciate după relevanța, concludența, veridicitatea și utilitatea acestora și toate probele în ansamblu lor sunt apreciate din punct de vedere al coroborării acestora.

Însă, cu referire la faptul dacă chestiunea de apreciere a probelor poate fi invocată la această etapă a procedurilor, instanța de recurs reiterează că la etapa judecării recursului ordinar nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele ierarhic inferioare, aceasta fiind atributul exclusiv al instanțelor de fond.

Ținând cont de cele expuse mai sus și constatând, că în cauză există o concordanță deplină între probele administrate și situația de fapt stabilită de instanța de apel în privința inculpatului Vasilev Vladimir, nefiind identificată de instanța de recurs ordinar prezența unei erori grave de fapt, ce ar putea servi drept temei de casare a hotărârii judecătorești atacate prin prisma temeiului de casare invocat de către recurent și prevăzut la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală.

Astfel, Colegiul apreciază că criticile recurentului în această parte sunt neîntemeiate și declarative.

Prin urmare, se impune a reitera că potrivit art. 384 alin. (3), 410 alin. (1), 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8) și 419 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul a îndeplinit obligația legală de a supune verificării legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, drept urmare decizia instanței de apel cuprinde raționamente, care au dus la adoptarea soluției de achitare a inculpatului Vasilev Vladimir.

Astfel, instanța de recurs se realizează argumentelor expuse în decizia atacată, totodată, notând că, potrivit jurisprudenței constante a CtEDO se admite însușirea concluziilor instanțelor ierarhic inferioare de către instanțele ierarhic superioare, în cazul când constatările acestora sunt fundamentate în fapt și în drept, fiind ample prezentate în hotărârile atacate, constatându-se că la administrarea probelor nu au fost încălcate drepturile și libertățile constituționale ale participanților la proces, iar probele puse la baza hotărârilor nu conțin erori procesuale ce ar putea influența autenticitatea concluziilor formulate de instanțe.

Respectiv, Colegiul penal consideră necesar de a menționa că, potrivit statuărilor expuse de Curtea Europeană în hotărârile sale, aceasta a evidențiat cu titlul de principiu că, instanțele judecătorești trebuie să-și motiveze deciziile în temeiul art. 6§1 al Convenției (*cauza Ruiz Torija vs. Spain, 9 decembrie 1994, §29*). Totuși, instanțele nu sunt obligate să ofere un răspuns detaliat la fiecare argument al părților, mai cu seamă dacă el este invocat în mod repetat, iar extinderea la care se aplică această obligație de a prezenta motive poate să varieze în dependență de caracterul deciziei și circumstanțele cauzei, or, în opinia Curții, în cazul în care instanța supremă refuză să admită o cauză din motivul că nu sunt întrunite temeiurile

legale pentru această cauză, o motivare foarte succintă poate satisface cerințele art.6 din Convenție (*cauza Bachowski vs. Polonia din 02.11.2010*).

Având ca reper cele expuse mai sus, Colegiul penal apreciază ca justificate concluziile instanței de apel, prin care Vasilev Vladimir a fost achitat pe art. 190 alin. (5) Cod penal, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, nefiind stabilite careva erori de drept, ce ar justifica necesitatea intervenirii în hotărârea instanței de apel, în sensul casării acesteia.

În consecință, recursul declarat de către procuror se consideră inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Bradu Valentina, împotriva deciziei din 12 noiembrie 2019 a Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 10 iulie 2020.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic